

Styrelsen för

GRYAAB AB

Org.nr. 556137-2177

får härmed avge

ÅRSREDOVISNING

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2016

Årsredovisningen omfattar	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	7
Balansräkning	8
Rapport över förändring eget kapital	10
Kassaflödesanalys	11
Tilläggsupplysningar	12

v

ÅRSREDOVISNING FÖR GRYAAB AB

Styrelse och verkställande direktören för Gryaab AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2016-01-01 -- 2016-12-31.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

Gryaab är ett regionalt aktiebolag med säte i Göteborg som ägs av kommunerna Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölndal och Partille. Göteborgs stad är den största ägaren med cirka 71 procent. För exakta uppgifter om ägarförhållandena, se not 19.

Information om verksamheten

Gryaab ansvarar för att avleda och behandla avloppsvatten från de anslutna kommunerna. 746 882 (737 162) personer är anslutna till Ryaverket. Dessutom är olika verksamheter anslutna, till exempel industrier, skolor och sjukhus. Avledningen av kommunernas avloppsvatten sker via självfall i bergtunnlar som Gryaab äger och förvaltar. Avloppsvattnet renas på Ryaverket där också slam avskiljs och behandlas. Det renade vattnet släpps ut i Göta älvs mynning till havet.

I verksamheten ingår dessutom en slambehandlingsanläggning vid Syrhåla och en komposteringsanläggning vid Vikan. För närvarande är anläggningen i Syrhåla avställd. Vid Vikan är det möjligt att kompostera och/eller mellanlagra slam.

Efter att avloppsvattnet har renats på Ryaverket leds en del av vattnet till Göteborg Energis värmepumpsanläggning där värmen i vattnet utvinns. Därefter återförs vattnet till Gryaab innan det leds ut till Göta älv via Gryaabs utloppstunnel. Gryaab producerar också stora mängder biogas. Den levereras till Göteborg Energi som uppgraderar den till fordonsgas. Verksamheten finansieras genom avgifter från ägarkommunerna och intäkter från externa kunder. Avgifterna fastställs varje år av Gryaabs styrelse.

Gryaab måste följa ett antal miljökrav och villkor eftersom verksamheten är tillståndspliktig enligt miljöbalken. De viktigaste miljövillkoren gäller utsläpp av näringsämnen kväve och fosfor samt organiskt material. Miljövillkoren har fastställts som både riktvärden och gränsvärden och länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för verksamheten.

Viktiga händelser under 2016

Trots stora byggnationer i anläggningen uppfyllde Gryaab samtliga miljökrav med mycket god marginal. Halten i utgående vatten var för helåret:

Kväve: 8,5 mot riktvärde 10 (mg/l)

Fosfor: 0,22 mot riktvärde 0,3 (mg/l)

BOD₇: 8,5 mot gränsvärde 10 (mg/l)

Gryaab behandlade 123 miljoner kubikmeter vatten på Ryaverket och producerade 23 500 ton slam som är godkänt för jordbruksanvändning enligt Revaqcertifieringen. Delar av slammet har spridits på åkermark under året och det resterande slammet är planerat att spridas våren 2017.

Gryaabs avgifter har uppgått till 307,1 (300,0) mkr mot planerade 307,1 mkr. Resultat, före bokslutsdispositioner och skatt, uppgick till 13 275 tkr (223).

Resultat och ekonomisk ställning

Gryaabs resultat uppgick till 13 275 (223) tkr före bokslutsdispositioner och skatt, jämfört med budgeterat resultat 0 tkr. Verksamhetens rörelsekostnader minskade med 5,8 mkr till 306,0 (311,8) mkr. Gryaabs driftskostnader minskade med 4,7 mkr till 219,7 (224,4) mkr. Avgifterna uppgick till 307,1 (300,0) mkr. Övriga intäkter ökade med 1,3 mkr och uppgick till 41,5 (40,2) mkr.

Årets aktiveringar av projekt och inventarieinköp uppgår till 331,0 (25,1) mkr. Pågående nyanläggningar omfattar främst ökad kväverening, nya driftslokaler, slamavvattning och flyktväg vid Röda sten samt mindre projekt och uppgår till 141,1 (222,8) mkr.

Gryaabs avskrivningar uppgår till 86,3 (87,4) mkr. Anläggningarnas samlade anskaffningsvärde uppgår till 2 833 (2 515) mkr. Det bokförda värdet uppgår till 1 584 (1 421) mkr.

Anläggningarnas försäkringsvärde har efter extern värdering fastställts till 4 704 mkr.

Nyanskningsvärdet för anläggningarna uppskattas till tio miljarder.

Den totala lånevolymen har ökat med 143 mkr till 1 432 (1 289) mkr. Balansomslutningen har ökat till 1 605 (1 440) mkr.

Gryaab följer av styrelsen beslutade finansiella anvisningar som definierar mål, riktlinjer och principer för bolagets långsiktiga finansiering och skuldförvaltning. Gryaabs finansiering sker genom Göteborgs stads koncernbank. Sedan tidigare har delar av Gryaabs lån räntesäkrats genom finansiella derivat. Dessa fasas ut allteftersom de förfaller och lånevolymen säkras centralt genom koncernbanken. 2016 har de finansiella kostnaderna uppgått till 30,3 (28,6) mkr. Medelräntan under året var 2,2 (2,3) procent.

Gryaabs avgifter från ägarkommunerna har uppgått till 307,1 (300,0) mkr. Avgiften fördelas så att 80 procent, belastar kommunerna proportionellt mot debiterad vattenförbrukning med avledning till Gryaab och 20 procent fördelas proportionellt mot respektive kommuns andel av den totala avledningen av spillvatten till Ryaverket.

Bolagets obeskattade reserver har ökat och uppgår till 82,7 (69,3) mkr. Översiktliga riskanalyser har genomförts för att fastställa hur stora Gryaabs reserver behöver vara.

Analysen visar att Gryaab bör ha reserver på 50-100 mkr för att kunna hantera de affärsmässiga risker som är förknippade med verksamheten. Soliditeten har ökat och uppgår till 4,9 (4,7) procent. För 2016 hade verksamheten budgeterats med ett nollresultat.

Med tanke på de stora investeringar som bolaget har genomfört under de senaste åren, och de ökade driftskostnader som kommer med de nya anläggningarna, verkar en viss fortsatt höjning av Gryaabs debitering till ägarkommunerna vara nödvändig inom de närmaste åren. Det har också kommunicerats till ägarkommunerna via Gryaabs ekonomiska långtidsplan i samband med budgetarbetet.

Flerårsöversikt	2016	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning	342 413	335 797	330 986	303 473	293 157
Rörelseresultat	43 225	28 779	32 128	15 859	15 279
Balansomslutning	1 605 361	1 439 607	1 417 085	1 384 370	1 420 482
Eget Kapital	13 866	14 034	14 256	13 715	8 618
Soliditet	4,9%	4,7%	4,8%	4,6%	5,3%
Antal tillsvidareanställda	95	94	93	91	91

Medarbetare och organisation

Antalet tillsvidareanställda är 95 personer, en ökning med en person. Däremot har flera rekryteringar gjorts för att ersätta personal som pensionerats eller lämnat verksamheten av andra skäl. I övrigt fortsätter organisationen att utvecklas och ett förbättrat samspel mellan olika avdelningar och funktioner har varit, och kommer fortsätta att vara ett prioriterat område.

Arbetsmiljö och säkerhet

Gryaab har höga ambitioner inom arbetsmiljö och säkerhet. Anläggningarna håller en mycket hög standard och kommer fortsätta att utvecklas inom arbetsmiljö- och säkerhetsområdet. 2016 har särskilt fokus lagts på att utveckla den sociala och organisatoriska arbetsmiljön för att möta ökade krav på området. Dessutom har arbetsmiljö och säkerhet fortsatt varit ett prioriterat område i pågående investeringsprojekt.

Framtida utveckling

Gryaabs framtida utveckling beskrivs och analyseras varje år när verksamhetsplan och budget för följande verksamhetsår tas fram. I verksamhetsplanen ingår bland annat en ekonomisk långtidsplan för de närmaste fem åren. Den visar att Gryaabs utveckling, verksamhet och kostnader till största del påverkas av miljökrav som fastställts för verksamheten och de ökade reningskrav som sannolikt kommer i framtiden.

Långtidsplanen är även en del av Gryaabs budget och revideras varje år i samband med budgetarbetet.

Gryaabs avgift kommer även fortsatt att öka de närmaste åren som en följd av pågående och planerade investeringar. I den femåriga ekonomiska långtidsplanen uppskattar Gryaab att avgiften till ägarkommunerna kommer att öka till knappt 330 mkr 2019, för att sedan minska. I planen ingår flera investeringsprojekt som bedöms nödvändiga att genomföra, bland annat förbättrad kväverening, och investeringsvolymen för de närmaste fem åren har uppskattats till 450 mkr.

✓

Gryaabs arbete med slamdisponering följer styrelsens beslutade inriktning vilket innebär att Gryaabs slam i första hand ska återföras i kretsloppet som gödning. Gryaab har certifierat verksamheten i enlighet med Svenskt Vattens nationella certifieringssystem REVAQ. Den långsiktiga målsättningen är att Gryaab ska återföra allt slam och ett delmål är att återföra hälften av slammet senast 2018. Den framtida slamdisponeringen är en fråga som har stor betydelse för kostnadsutvecklingen inom bolaget, eftersom det är en av de större kostnaderna i driftbudgeten.

I Göteborgsregionen finns höga ambitioner om tillväxt och en aktuell fråga är om Gryaab kommer att klara belastningsökningen i framtiden. Det har även kommit förfrågningar från andra kommuner om att eventuellt få ansluta sig, vilket måste hanteras. En analys visar att Gryaab sannolikt kommer att klara framtida belastningsökningar, men att det kommer krävas ytterligare investeringar vilket ger högre driftskostnader. Dessutom är en förutsättning, utöver investeringarna, att arbetet med att begränsa flödet till Ryaverket fortsätter enligt plan.

Kvalitet och miljö

Gryaabs verksamhet är tillståndspliktig enligt Miljöbalken. Avloppsreningsverket har verksamhetskod 90.10 enligt Miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251). Utöver det har Gryaab tillstånd att ta emot vissa mängder externt organiskt avfall, vilket har verksamhetskod 90.160. Slamförvaringen i bergrummet i Syrhåla har verksamhetskod 90.300. Hur Gryaab uppfyller miljövillkoren redovisas i miljörapporterna för Ryaverket och Syrhåla, samt en årsrapport för tunnel Lerum. Alla miljövillkor uppfylldes 2016.

Under 2016 har flera projekt färdigställts på Ryaverket t.ex. ombyggnation av saltsyrahantering för skivfiltren, inrättande av utrymningsväg från tunneln vid Röda sten samt genomförande av HAZOP-analyser av samtliga anläggningsdelar. Flera stora projekt t.ex. bygget av nya skruvpressar för slamavvattning, nya bassänger för efterdenitrifikation samt ny byggnad för driftcentral och labb är inne i sitt slutskede. En anmälan om ändring av nödavledning vid ett eventuellt tunnelras har lämnats in.

Länsstyrelsen hade inga invändningar mot ändringen.

Under hösten 2016 genomfördes en omcertifiering mot den uppgraderade standarden för miljöledningssystem (ISO14001:2015). Gryaab står inför en omprövning av miljötilståndet för Ryaverket inom befintlig fastighet. Förberedelser för att lämna in ansökan under våren 2017 har pågått hela året och inneburit omfattande utredningar av påverkan på recipienten, reningsmöjligheter med befintlig och ny reningsteknik, flödesprognoser fram till 2030 m.m.

I november 2014 lämnades en anmälan om anpassnings- och avvecklingsplan för bergrummet i Syrhåla in enligt 38§ i Förordningen om deponering av avfall. Under 2016 lämnades en säkerhetsrapport enligt Sevesolagstiftningen in. Något ställningstagande har ännu inte kommit från Länsstyrelsen avseende vare sig planen eller säkerhetsrapporten. I dagsläget sker ingen deponering av slam i bergrummet, endast övervakning enligt kontrollprogram pågår. Gryaab har inte tagit ställning till hur bolaget framför vill använda avvattningsanläggningen och bergrummet i Syrhåla.

✓

Forskning och utveckling

Forsknings- och utvecklingsprojekt drivs i nära samarbete med universitet, högskolor och andra institutioner.

Samarbetet med Chalmers och Lunds tekniska högskola kring Gryaabs processer är väletablerat och har gett väldigt goda resultat. Det nuvarande treårsavtalet gäller till och med halvårsskiftet 2017.

Gryaabs ersättning till Chalmers och Lunds tekniska högskola uppgår till 0,6 mkr per år.

2016 har betydande forsknings- och utvecklingsinsatser fokuserats på utvecklingen av reningsmetoder för läkemedel, hantering av höga flöden och möjligheter för slamhantering och disponering.

En betydande del av arbetet bedrivs inom forskningsklustret VA-teknik Södra, som stöds av Svenskt Vatten, men även i samarbete med andra forskningskluster och aktörer. Resultat från dessa projekt har redovisats i olika internationella och nationella sammanhang.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	4 833 248
Årets resultat	-167 530
Kronor	<u>4 665 718</u>

Styrelsen och verkställande direktören förslår att

I ny räkning överförs	<u>4 665 718</u>
Kronor	<u>4 665 718</u>

Beträffande företagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, kassflödesanalyser samt tilläggsupplysningar.

Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor om inte annat anges.

✓

Resultaträkningar

	Not	2016	2015
Rörelsens intäkter	1		
Nettoomsättning	2, 3	342 413	335 797
Aktiverat arbete för egen räkning		6 201	4 401
Övriga rörelseintäkter		630	371
Summa intäkter		349 244	340 569
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-56 507	-59 380
Övriga externa kostnader	4, 6	-87 036	-89 691
Personalkostnader	5	-76 154	-75 296
Avskrivningar	1, 7	-86 303	-87 421
Övriga rörelsekostnader		-19	-2
Summa kostnader		-306 019	-311 790
Rörelseresultat		43 225	28 779
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		358	11
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-30 308	-28 567
Finansiella poster netto		-29 950	-28 556
Resultat efter finansiella poster		13 275	223
Bokslutsdispositioner		-13 443	-250
Skatt på årets resultat	9	0	-195
Årets resultat		-168	-222

v

Balansräkningar

Tillgångar	Not	2016-12-31	2015-12-31
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	7, 10	7 275	-
Materiella anläggningstillgångar	7, 11, 12, 13, 14	1 576 971	1 421 398
Finansiella anläggningstillgångar	15	2 530	2 530
Summa anläggningstillgångar		1 586 776	1 423 928
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		984	2 366
Fordringar koncernföretag	16	4 493	1 858
Skattefordringar	17	532	418
Övriga fordringar		9 712	8 721
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	18	2 828	2 216
Kassa och bank		36	100
Summa omsättningstillgångar		18 585	15 679
Summa tillgångar		1 605 361	1 439 607

Balansräkningar, forts

Eget kapital och skulder	Not	2016-12-31	2015-12-31
Eget kapital	19		
Aktiekapital		9 100	9 100
Reservfond		100	100
Fria reserver		4 834	5 056
Årets resultat		-168	-222
Summa eget kapital		13 866	14 034
Obeskattade reserver			
Avskrivningar utöver plan	20	82 735	69 292
Summa obeskattade reserver		82 735	69 292
Avsättningar	21		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		960	1 403
Uppskjutna skatteskulder		1 113	1 113
Övriga avsättningar		6 100	1 500
Summa avsättningar		8 173	4 016
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	22	300 000	600 000
Summa långfristiga skulder		300 000	600 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		604	486
Skulder till kreditinstitut		550 000	530 000
Checkräkningskredit		582 280	158 733
Leverantörsskulder		44 275	37 120
Övriga kortfristiga skulder		1 277	1 238
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	22 151	24 688
Summa kortfristiga skulder		1 200 587	752 265
Summa skulder och eget kapital		1 605 361	1 439 607
Poster inom linjen			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Rapport över förändring i eget kapital

	<u>Bundet eget kapital</u>		<u>Fritt eget kapital</u>		Summa eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Belopp vid årets ingång 2015-01-01	9 100	100	4 516	540	14 256
Disposition av föregående års resultat			540	-540	-
Årets resultat				-223	-223
Belopp vid årets utgång 2015-12-31	9 100	100	5 056	-223	14 033
Belopp vid årets ingång 2016-01-01	9 100	100	5 056	-223	14 033
Disposition av föregående års resultat			-223	223	0
Årets resultat				-168	-168
Belopp vid årets utgång 2016-12-31	9 100	100	4 833	-168	13 865

Aktiekapitalet utgörs av 9 100 aktier.

✓

Kassaflödesanalys

	2016	2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat efter finansiella poster	13 275	223
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	89 789	86 900
Betald skatt	-114	-4
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	102 950	87 119
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning/minskning av rörelsefordringar	-2 856	47 448
Ökning/minskning av rörelseskulder	4 775	-86 293
Kassaflöde från den löpande verksamheten	104 869	48 274
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-248 820	-156 823
Försäljning av inventarier	276	15
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-248 544	-156 808
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Amortering av skuld	-280 000	-50 000
Förändring av checkräkningskredit	423 611	158 633
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	143 611	108 633
Årets kassaflöde	-64	99
Likvida medel vid årets början	100	1
Likvida medel vid årets slut	36	100

✓

Tilläggsupplysningar

NOTER

1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3).

Resultaträkning

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Intäkter redovisas i takt med att arbete och tjänster utförs.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där Gryaab är leasingtagare redovisas som operationell leasing, oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Låneutgifter

Samtliga låneutgifter kostnadsförs i den period som de hänförs till och redovisas i posten

Räntekostnader och liknande resultatposter

Avskrivningar

Immateriella eller materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas eller komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningen beräknas på det avskrivningsbara beloppet vilket i de flesta fall utgörs av tillgångens anskaffningsvärde. Mark har inte någon begränsad nyttjandeperiod och skrivs därför inte av.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuellt kvarvarande del av den gamla komponenten. Den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras med en ny avskrivningsplan.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av immateriella/materiella tillgångar. Följande nyttjandetider tillämpas:

Dataprogram	3 år
Byggnadsdelar	20 - 100 år
Markanläggningar	20-27 år
Tunnlar	100 år
Ledningar	10 - 33 år
Biogasanläggning	7 - 33 år
Syrhåla	10 - 33 år
Reningsverk	5 - 33 år
Övriga maskiner och inventarier	3 - 20 år

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller för balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade på balansdagen.

Aktuell skatt samt uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen om inte skatten kan hänföras till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital.

Balansräkning

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar, som är förknippade med tillgången sannolikt kommer att tillfalla bolaget och anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärde ingår inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till inköpet och syftar till att bringa tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med bolagets avsikt med förvärvet. Som direkt hänförliga utgifter hänförs utgifter för leverans, hantering, installation och montering samt aktiverat arbete för egen räkning och konsulttjänster.

Anskaffningsvärdet reduceras med offentliga bidrag som erhållits för förvärv av anläggningstillgångar.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Finansiella skulder - redovisning och värdering

Bolaget har valt att inte redovisa finansiella instrument till verkligt värde utan tillämpar en metod med utgångspunkt i anskaffningsvärde i enlighet med Kapitel 11 - Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärde i BFNAR 2012:1 (K3)

Säkringsredovisning

Bolaget tillämpar säkringsredovisning i syfte att minska fluktuationen i resultatet som en följd av säkring av ränterisker. Omvärdering sker ej av den säkrade posten om det finns en motsatt värdeförändring på säkringsinstrumentet.

Bolaget innehar ränteswappar för att säkra kassaflöden hänförligt till lån som löper med rörlig ränta. Vid kassaflödes-säkring redovisas erlagd respektive erhållen ränta på säkringsinstrumentet i samma period som räntan på den säkrade posten redovisas.

Avsättningar

Gryaab gör en avsättning när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Uppskattningar och bedömningar

Gryaab gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Uppskattningarna och antaganden ses över regelbundet. Eventuella ändringar redovisas i den period ändringen görs, om den endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

2 Nettoomsättning

Bolagets huvudsakliga intäkter härrör sig från debiterade avgifter till anslutna ägarkommuner. Dessa uppgår till 307 100 (300 000) tkr.

3 Försäljning och inköp mellan koncernföretag

Bolaget har haft intäkter från koncernbolag uppgående till 26 649 (27 445) tkr. Av bolagets totala inköp härrör sig 10 809 (6 721) tkr från koncernbolag.

Kommun	Slutlig avgift	Andel %
Ale	9 059	3,0%
Göteborg	244 206	79,5%
Härryda	8 015	2,6%
Lerum	10 871	3,5%
Kungälv	7 647	2,5%
Mölnadal	19 992	6,5%
Partille	7 309	2,4%
	<u>307 100</u>	<u>100,0%</u>

4 Arvode och kostnadsersättningar till revisorer**Förtroendevalda revisorer**

Revisionsuppdrag	127	76
------------------	-----	----

Externa revisorer

Revisionsuppdrag	277	271
Andra uppdrag	-	14

5 Bolagets personal

Antal anställda är 109 (104) personer, fördelat på 33 (34) kvinnor och 77 (70) män.

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader:	2016	2015
Löner och ersättningar	49 882	48 846
varav utbetald pension	167	178
Sociala kostnader	22 863	23 523
varav pensionskostnader	5 826	5 957
Summa	<u>72 745</u>	<u>72 369</u>

Löner, andra ersättningar fördelat mellan styrelsemedlemmar samt verkställande direktör och övriga anställda:

	2016	2015
Styrelse och VD	1 484	1 505
Övriga anställda	48 398	47 341

Avtal om avgångsvederlag finns enligt Göteborgs stads normalavtal för förvaltnings- och bolagschefer.

Gryaabs vd har i sitt anställningsavtal rätt till en premiebestämd tjänstepension på 30% av ordinarie lön och semesterersättning. Sker uppsägning från företagets sida utgår lön under uppsägningstiden (ömsesidigt sex månader) samt ett avgångsvederlag på arton månadslöner.

✓

- 5 Företagsledningen består av 6 personer varav 3 är kvinnor.
Styrelsen har 7 ledamöter och 5 ersättare samt 3 fackliga representanter.

Sjukfrånvaron har under året varit 3,2 (2,5) % varav sjukfrånvaro som varat mer än 60 dagar var 1,6 (0,1) %. Sjukfrånvaron för kvinnor var 4,8 (3,4) % och för män 2,5 (2,1) %.

Upplysning om sjukfrånvaro	2016	2015
	%	%
34 år och yngre	3,4	4,5
35 - 49 år	4,9	2,2
50 år och mer	1,7	2,0

6 Operationella leasingavtal

Framtida minimileasingavgifter som skall erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:	2016	2015
Förfaller till betalning inom ett år	317	553
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	398	430
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	808	742

7 Avskrivningar av anläggningstillgångar

Avskrivning av immateriella anläggningstillgångar	2016	2015
Programvaror	544	-
Summa	544	-

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar	2016	2015
Byggnader och mark	14 635	12 661
Maskiner och andra tekniska anläggningar	67 497	71 166
Inventarier, verktyg och installationer	3 627	3 594
Summa	85 759	87 421

8 Räntekostnader och liknande resultatposter	2016	2015
Räntekostnader, övriga	30 308	28 567
Summa	30 308	28 567

9 Skatt på årets resultat	2016	2015
Uppskjuten skatt	-	-195
Summa	-	-195

10 Immateriella anläggningstillgångar	2016-12-31	2015-12-31
Inköp	7 819	-
Utgående anskaffningsvärden	7 819	-
Årets avskrivningar	-544	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-544	-
Utgående planenligt restvärde	7 275	-

11 Byggnader och mark	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	452 016	498 043
Inköp	285 575	-
Omklassificeringar	-	-46 027
Utgående anskaffningsvärden	737 591	452 016
Ingående avskrivningar	-113 214	-113 673
Omklassificeringar	-	13 120
Årets avskrivningar	-14 635	-12 661
Utgående ackumulerade avskrivningar	-127 849	-113 214
Utgående planenligt restvärde	609 742	338 802

Bolaget äger fastigheten Färjestaden 20:6 som är oljeförorenad och saknar bygg rätt enligt detaljplan och har åsatts ett taxeringsvärde under 1 000 kr samt fastigheterna Sjövalla 1:124 och 1:130 i Mölndals kommun värderade till under 1 000 kr.

12 Maskiner och andra tekniska anläggningar	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 019 225	1 966 463
Inköp	35 009	19 789
Försäljningar / Utrangeringar	-	-13 054
Omklassificeringar	-	46 027
Utgående anskaffningsvärden	2 054 234	2 019 225
Ingående avskrivningar	-1 170 133	-1 098 921
Försäljningar / Utrangeringar	-	13 054
Omklassificeringar	-	-13 100
Årets avskrivningar	-67 498	-71 166
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 237 631	-1 170 133
Utgående planenligt restvärde	816 603	849 092

Anläggningarna är uppförda på mark ägd av Göteborgs stad.

✓

13 Inventarier, verktyg, installationer och fordon	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	44 135	47 254
Inköp	2 578	5 334
Försäljningar / Utrangeringar	-5 641	-8 453
Utgående anskaffningsvärden	41 072	44 135
Ingående avskrivningar	-33 416	-38 178
Försäljningar / Utrangeringar	5 467	8 451
Omklassificeringar	-	-95
Årets avskrivningar	-3 627	-3 594
Utgående ackumulerade avskrivningar	-31 576	-33 416
Utgående planenligt restvärde	9 496	10 719

14 Pågående nyanläggningar	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	222 784	91 084
Årets nettoanskaffning	-81 654	131 700
Utgående anskaffningsvärden	141 130	222 784

Avser pågående projekt som ej färdigställt per bokslutsdagen. I anskaffningskostnaden ingår externa inköp och aktivering av eget arbete till beräknad självkostnad. Projekten aktiveras löpande och omklassificeras vid färdigställande under tillämplig rubrik. Bolaget har från och med 2005 aktiverat eget arbete i investeringsprojekt. Under året har 6 201 (4 401) tkr aktiverats.

15 Finansiella anläggningstillgångar

Gryaab äger en andel i bostadsrättsföreningen Brf Björkdalen i Tanumstrand, Grebbestad.

	2016-12-31	2015-12-31
Andel bostadsrättsförening	2 530	2 530
Summa	2 530	2 530

16 Fordringar koncernföretag

Avser kundfordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avseende bolag tillhörande Göteborg stad 4 493 (1 858).

17 Skattefordringar

Avser under året erlagd preliminärskatt minskat med årets kostnader för särskild löneskatt och avkastningsskatt.

18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader är 1 608 (1 283) och upplupna intäkter 1 220 (933).

19 Ägarstruktur och antalet aktier**2016-12-31**

Ale kommun	307
Göteborgs kommun	6 500
Härryda kommun	256
Kungälv kommun	498
Lerums kommun	435
Mölnåls kommun	720
Partille kommun	384
Summa	9 100

20 Obeskattade reserver**2016-12-31****2015-12-31**

Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	82 735	69 292
Summa	82 735	69 292

21 Avsättningar

Pensioner

Skatter Marksanering

Ingående balans 2016-01-01	1 403	1 113	1 500
Årets avsättningar/ upplösning	-443	-	4600
Utgående balans 2016-12-31	960	1 113	6 100

Avsättningarna utgörs av pensionsförpliktelser enligt tryggandelagen, uppskjuten skatt vid övergång till komponentavskrivning av byggnader enligt K3 regelverk. Marksanering avser bedömda kostnader för sanering av förorenad mark vid förvärv av fastigheten Göteborg Färjestaden 20:6. Under året har en ny bedömning gjorts av saneringskostnaderna, då tidigare avsättning har varit för låg i förhållande till faktiska kostnader.

22 Långfristiga skulder**2016-12-31****2015-12-31****Förfallotidpunkt**

Mellan ett till fem år från balansdagen	300 000	600 000
	<u>300 000</u>	<u>600 000</u>

Bolaget har säkrat den långsiktiga finansieringen genom ett långfristigt lån på 300 000 tkr och 550 000 tkr via kortfristiga lån från Göteborgs stad. Vidare har företaget en checkräkningskredit på 582 280 tkr. Långgivare är Göteborgs stad, limiten uppgår till f.n. 600 000 tkr. De kortfristiga lånen redovisas som skulder till kreditinstitut och checkräkningskredit i balansräkningen.

23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna personalkostnader	3 975	3 864
Upplupna räntor	8 595	11 757
Upplupna energikostnader	2 400	2 799
Övriga upplupna kostnader	7 181	6 268
Summa	22 151	24 688

Göteborg den 10 februari 2017

Peter Rundström
Ordförande

Catrin Björkman

Claes Johansson

Sven Uhlin

Olle Adolfsson

Gun Kristiansson

Bengt Johansson

Anders Åström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 10 februari 2017
Ernst & Young

Hans Gavin
Auktoriserad revisor